

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 80 kr., za pol leta 50 kr. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr. če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Hohenwart.

Te dni je umrl bivši ministerski predsednik in dolgoletni kranjski državni poslanec grof Karol Hohenwart.

Mož je v avstrijskem državnem zboru igral precej veliko ulogo. Dokler je bil državni uradnik in se še ni povspel na najvišji klin uradniške lestve, je strogo in brezobzirno izvrševal vse, kar so mu ukazale liberalne vlade in je na višji ukaz brez obotavljanja celo linškega škofa dal odpeljati v zapor.

Kot ministerski predsednik je bil klerikalec in je hotel uveljaviti ono državno pravo, po katerem bi posamezne dežele v deželnih zborih same postave dajale, a za uravnavo vsem deželam skupnih zadev bi bil postavljen iz zastopnikov deželnih zborov sestavljen skupen parlament.

Hohenwart je torej skušal državo federalistično urediti, in pri tem poskusu mu je bil nemški socialista dr. Schöfle glavni pomočnik. Taka uredba se prej ali pozneje gotovo uveljavi, ker jo zahtevajo sedanje gospodarske razmere, in ker jo zahteva večina onih, ki si morajo sami zaslužiti vsakdanji kruh, in za katere se ne skrbi iz državnih davkov.

V tem oziru je pokojni grof Hohenwart daleč naprej gledal ter tej misli jako veliko koristil.

Hohenwart je bil pozneje ministerskemu predsedniku Taaffeju dober svetovalec in je v podporo njegove vlade v državnem zboru ustvaril večino, obstoječo iz Slovanov in iz klerikalnih Nemcev, s katero je Taaffe dolgo časa jako dobro vozil.

Kot vodja nemških, slovenskih in drugih klerikalcev je bil seveda tudi Hohenwart klerikalec. Je-li bil klerikalec tudi iz prepričanja, tega ne ve nihče povedati. V celoti pa je bil precej znamenit človek, čegar delovanje bo zapisano v zgodovini naše države in se ne pozabi.

Hohenwart je bil Slovenec. Naj Nemci pišejo kolikor hočejo, da je bil nemške narodnosti, naj je tudi sam bil nemški vzgojen in se je smatral za Nemca, mi Slovenci tega ne pripoznamo. Hohenwartova rodovina je stara plemenitaška rodovina slovenskega pokolenja. V 16. stoletju, v času luteranstva na Slovenskem, so bili predniki rajnega Hohenwarta luterani in so se v prvih vrstah bojevali za luteranstvo proti tedanji notranjeavstrijski vladi. Dva Hohenwarta sta se, ko se je bilo luteranstvo na Slovenskem siloma zatrla, izselila na Nemško, a rodovina se je zopet vrnila na Kranjsko.

Slovenci ne moremo reči, da nimamo plemstva. Plemstvo je pri vseh narodih nastalo iz tujih ljudij. Tudi pri Nemcih je tako. Ti tujci so se pri nas Slovencih zdru-

žili gospodarski in tudi krvno s kmeti in z meščani in združili so se, tako da so izgubili vsa svojstva prvotne pasme. Šele po zvezi teh treh stanov, je nastal po stanovih organizovan narod. Že v srednjem veku ni mogel ne grajščak, ne meščan reči, da je Nemec, ampak moral je reči, da je Slovenec, pa naj je v rodbini govoril nemški ali italijanski in imel kakršnokoli ime.

Slovenci moramo to vedno poudarjati in našim plemenitašem v spomin klicati. Tudi avstrijskim Nemcem treba povedati na ves glas, da ne govore resnice, če trdijo, da je bil Hohenwart Nemec, in če njegove vrline, dasi jih ni rabil nemštvu v korist, hvalijo kot zmožnosti nemškega moža. Po pravilih znanosti v nastajanju posameznih stanov kacega naroda in o nastajanju narodov samih je bil Hohenwart pristen Slovenec, toliko bolj, ker se ta rodovina ni morda pritepla na Kranjsko po iztiranju slovenskih luteranskih grajščakov, ampak je že dolgo prej živela na Kranjskem.

Nemci in Slovenci morajo zato priznati, da je bil prvi minister, ki je hotel Avstrijo federalistično urediti, Slovan in Slovenec, da je Slovenec Hohenwart prvi stopil nemški nadvladi v Avstriji na prste.

Avstrijski Nemci se morajo sprijazniti s tem, da veliko Slovencev njihovo vladno v avstrijski zgodovini povečava. Hohenwart je bil jeden izmed tistih, drugi je bil nemški pesnik grof Anton Auersperg iz Šribarjevega turna pri Krškem, ki je v pesmi »Bleda« sam izjavil, da je Slovenec, in tudi sedanjemu voditelju nemških veleposestnikov baronu Žveglju ne more niti sam zlodej izbrisati s čela znamenja, da je Slovenec. S. K.

Deželni zbor kranjski.

(Konec.)

Posl. dr. Tavčar je končal svoj govor tako-le:

Moralično stran konsumnih društev je istotako pegasta, kakor vsaka druga stran tega izrodka gospodarske fantazije naše katoliške stranke. Moralična stran konsumnih društev je žalostna in temna. Tukaj ne govorim o tem, da se skoraj vsako konsumno društvo, kadar ga vodi duhovnik, v zvezo spravlja z nekako Dulcinejo, ki pa ni v nikakem sorodstvu s platonično ljubico nekdanjega španjolskega viteza. Pri nji ima voditelj konsumnega društva svoje stalno shajališče, ž njo se vozi v zaprtih vozovih, in počesuje jo z obilimi, v dolgo noč trajajočimi obiski, tako da nastane po celi fari najedenkrat pohujšljiva govorica: gospod so kuhani in in pečeni pri ti ženski! Ne trdim, da ob-

stajajo tu kake pregrešne zveze, ker dobro vem, da temu ali onemu konsumnemu društvu vzlic brezbrojnim posojilnicam, katere je ustanovila katoliška gospodarska organizacija, primankuje denarja. Zategadelj je koristno, če se izvoha stara devica, ki je dobro z denarjem založena, in koristno je tudi, če se navdihne z ljubeznijo — ne do voditelja konsumnega društva, — pač pa do društva samega, da potem kaj založi, kadar v društvu denarja ni! Ne govorim tudi o tem, da se je od tistih dob, odkar posvečujejo mladi duhovniki svoje moči kramarji, pomnožila tako imenovana škandalozna kronika naše častite duhovščine tako zelo, da človeka kar zona obhaja. Ne trdim, mogoče pa je vendar, da se kažejo na tem kalnem polju uplivi naših konsumnih društev, in da sem slučajno škof sv. Nikolaja dijeceze, prosil bi svetega Duha, da me razsvetli, potem pa bi pričel premišljati in premišljati, solita konsumna društva z vmazano svojo kramarijo vsa skupaj v istini toliko vredna, da se spravlja radi njih dobro ime naše čast. duhovščine v vmazane in pohujšljive govorice, prav kakor da so naši duhovniki turški muezini in ne več zastopniki katoliške čistosti! Pri Bogu, da sem škof ljubljanski, pograbil bi za bič, in kakor je Kristus nekdanj pognal kramarje iz tempelne, pognal bi mlade klerike iz konsumnih društev, samo da se že jedenkrat konec stori tistim govoricam, ki padajo kakor črne saje na belo mašniško obleko!

Ali vse to omenjam le mimogrede, ker imajo naša konsumna društva še drugo slabo moralično stran, in to hujše od prej navedene! Tukaj hočem se ozirati pred vsem na tako imenovano »musteranstalt«, na konsumno društvo v Starem trgu pri Ložu, ki služi za nekak vzor vsem drugim konsumnim društvom na Kranjskem! Kar tukaj trdim, je vse resnično, ker je vse posneto iz zapriseženih izpovedb prič, ki so se izpovedale pred sodiščem. Po teh izpovedbah soditi, mora biti to vzorno konsumno društvo prava beznica. V njem popivajo moški in ženske do pozne noči, in obilo je faranov, ki se vsako nedeljo do dobrega nalezejo »kaplanovega« vina. Pilo se je tukaj od pričetka. To se pravi, takoj, ko se je konsumno društvo ustanovilo, prihajali so pivci v trumah. Ali duhovniku, ki vodi to vzorno društvo, šla je kupčija še prepočasi, in zategadelj delal je z vso silo na to, da se je v konsumnem društvu napravilo za gospodarsko organizacijo prepotrebno kegljišče, in da si je pridobilo pravico, tik tirolskega petijota točiti še žganje, kar je z ozira na katoliško gospodarsko organizacijo brezdvobeno prav koristno. In tako se časih pripeti, da dobiš na konsumnega društva

kegljišču pijano družbo hlapcev in delavcev, ki v pijanosti kegljajo za zadnje groše svojega pičlega zaslužka. Ž njimi pa keglja in igra tudi njihov dušni pastir, o kojem pa ne trdim, da je pri tem pijan! Tako se tudi dostikrat pripeti, da se s tega kegljišča mej deseto mašo v pohujšanje celi vasi oglašajo hripavi in tuleči glasovi pijane družbe, ki niti takrat ne vtihnejo, kadar oznanja zvon z bližnjega stolpa, da se v cerkvi izpolnuje največja in najsvejša tajnost naše božje vere! Tako se na tem kegljišču lahko zamenja vino z žganjem; komur deluje vino prepočasno, se hitreje in vspešneje lahko upijani z močnejšim žganjem. Tako je konsumno društvo v Starem trgu! Njega duševni voditelj pa je hotel tu v beli Ljubljani nastopiti v obškurnem društvu, in slavo hotel peti svojemu zavodu, svojemu kegljišču, izbornemu svojemu žganju in morda tudi hripavemu petju mej deseto sveto mašo! V istini predrznost, kakor smo jo malokdaj doživeli, in kakor jo je zmožen le duhovnik, ki išče božjega kraljestva po konsumnih društvih in nikjer ne drugod!

Iz bogate statistike naj omenim samo jedno: V Starem trgu pri Ložu stočilo se je prej, ko še ni bilo konsumnega društva v vasi, na leto okrog 200 hektolitrov vina, sedaj, odkar deluje ondi naša katoliška gospodarska organizacija in njeno konsumno društvo, potoči se na leto čez 500 hektolitrov! Gospoda, ali poznate pomen te številke? Gospoda, saj poznamo sami sebe, kar nas je Slovencev, vsi imamo to slabost, da se alkoholu premalo ustavljamo! To lastnost pa ima tudi naš ubogi kmet, in najlepši namen naše cerkve in naše šole je pač ta, da bi ga polagoma ozdravila od te strasti. Kar pa zidata cerkev in šola, to podere čez noč — konsumno društvo! In sedaj si predočujte razmere, kakor so na kmetih! Farni duhovniki, kojim kmet v življenji in ob smrtni uri vdano zaupa, ustanove konsumno društvo, in takoj z ustanovitvijo društva pripelje se v vas pod duhovniškim pokroviteljstvom po cele bariglje slabega laškega vina, ali pa malovrednega tirolskega poluvina. Nastavijo ga, in sicer za cene, kakor se do sedaj po ti kronovini še nikdar točilo ni. V hipu počí glas: v konsumnem društvu so nastavili nov sod, gospod kaplan točijo lepo, črno vino, in skoraj zastonj! Rad bi poznal našega kmeta, ki bi se mogel vstaviti skušnjavi in obrzdati svojo strast! Prej se je bal svoje ženice, in le skrivoma se je časih upal v pivnico, kjer je pil vino, ki je bilo tako drago, da mu je pozneje razlučena gospodinja celi teden to draginjo v obraz metala. Kaj pa se sedaj zgodi? Ko čuje pobožna naša ženica, da je prav za prav gospod kaplan sam krčmar, mora tudi ona »zraven biti«; prej je tu in tam zašel gospodar sam v gostilno, sedaj pa zahajata mož in žena, oba skupaj v konsumno društvo, meneč, da izvršita Bogu dopadljivo dejanje, če se vpijanita v kaplanovi krčmi! Še nekaj izgledov! Ko se je ustanovilo pod pokroviteljstvom župnika konsumno društvo na Trbiji, to je nekje v Poljanskih gorah, kjer se snuje sedaj že šesto konsumno društvo, pravil mi je kmetič, kako je bilo lepo takoj prvo nedeljo, ko se je društvo odprlo. Ponosno je dostavil: za 25 gld. smo samo črnega vina spili, in ljudje, ki poprej že

10 let pijani niso bili, bili so tisto nedeljo pijani kot muhe! Od zadnjega do prvega, ali pa od prvega do zadnjega so konsumna društva šole za pijančevanje, šolski nadzorniki pa so mladi duhovniki, ki mešajo božjo besedo v konsumnih društev s kramarijo, ter so v prvi vrsti krivi velikega zločina nad deželo, zločina, ki provzročuje, da se v dneh Vaše gospodarske organizacije mnogo bolj pijančuje, kakor se je kdaj pijančevalo v ti vojvodini!

Pije se več! Pri tem pa je tudi pomisljivo vprašanje, kaj se pije? Resnični odgovor glasi se tako-le: pije se veliko, ali pije se slabo. Zmes, ki prihaja v deželo pod imenom laškega vina, ali pa še celo pod imenom laškega petijota, ta zmes se ne more primerjati z zdravom pijačo, kakor jo rode naše dolenske in vipavske vinske gorice! V veliki množini povžita — in po konsumnih društvih se povžije v ogromnih množinah — mora kakor strup vplivati na organizem, posebno če se po dobri starotrški navadi še z žganjem pomeša! Še nekaj desetletij konsumnih društev, pa bode sedanje človeško pleme spravljeno na nič, in potomci sedanjih konsumnikov podobni bodo naslednikom tistih iz Sodome in Gomore, če so sploh kaj naslednikov imeli ti svetopisemski grešniki.

Žganje, ta morilec dobrega zdravja v deželi, dobilo si je sedaj vrednih bratov — v konsumnih društvih, ki se pošteno trudijo, da z laškim vinom in tirolskim petijotom ugonobe pri sedanji generaciji še tisto dobro, kar se je do sedaj pred žganjem ohranilo. To pa je zdravstvena stvar naših konsumnih društev, na kojoj tudi ne smete biti ponosni.

In če že o nemoralnosti govorimo, tiči največja nemoralnost v tem, da — kakor so prvaki katoliško-narodne stranke že sami priznali, katoliška gospodarska organizacija ni izvirala iz potrebe, temveč iz nizkega in golega političnega sovraštva. Gospodarska organizacija, kakor si jo mislijo naši katoliški možje, ni imela namena pomagati našemu kmetu, njen edini namen je bil, materialno uničiti narodno-napredno stranko in njene pristaše. In to je najgrša nemoralnost, ki si je v političnih bojih misliti moremo. Svojemu bližnjemu snesti vsakdanji kruh, ker noče verovati na vsako klerikalno politično prismodarijo, to je skoraj tako ostudno, kakor nekdanja inkvizicija, ki je grešnike, da so se radikalno spokorili, žive sežigala. Vse, kar ste s svojo organizacijo dosegli, je pač to, da se danes kakih 1000 rodbin v istini trese za svoj vsakdanji kruh. In najlepše krščanstvo se dandanes kaže v tem, da se spravlja tisoč rodbin na beraško palico, skoraj bi rekel v znamenji svetega križa.

In vendar je stvar premisleka vredna, in nekaj oseb je v deželi, ki so gotovo poklicane, premisljati o nji. Tu sta pred vsem zastopnik cesarske vlade, Njega knezoškofjo milost. Prihod Njega milosti v deželo smo vsi z veseljem pozdravljali. Sedaj bi ga vprašal, je-li duhovščina poklicana, da se postavi na čelo takim go-

spodarskim roparskim zajezdom! Sedaj bi ga spominjal Kristusa ob jezeru, ki je blagoslovil kruh, da je mogel vse lačne brez vsake izjeme nasititi. Nam pa se odreka ne samo blagoslov, nam se s silo jemlje skromni vsakdanji kruh, in sicer od božjih služabnikov, ki hočejo biti Krista pravi nasledniki. Spominjal bi ga na izrek »moje kraljestvo ni od tega sveta«, ter ga vprašal, kake vtise bi napravljalo na njegovo pastirsko srce, če bi mu dokazal, da je voditelj nekega konsumnega društva od Božiča sem opustil 70 ur krščanskega nauka v šoli, samo da je mogel opravljati posle konsumnega društva? Spominjal bi ga na to, da mora mašnik živeti od oltarja. Če se pa tedaj duhovščina sama postavlja na čelo agitaciji, ki naj našemu kmetu dokaže, da mu je predrag mali trgovec, ali ne odpira pota bodoči agitaciji, ki bode hotela našemu kmetu dokazati, da mu je predrag tudi duhovski stan? Končam pa s prepričanjem, da bode prej kot ne ravno duhovščina ob svojem času najbolj občutila nasledke pogubne katoliške gospodarske organizacije, ker ne bode mogla krotiti duhov, ki jih danes s tako vnebo kliče na dan!

Klerikalci so na ta veliki govor samo s publicami odgovorili, sicer se pa potuhnili, na kar je zbornica določila, da je izvoliti poseben odsek, ki naj preišče razmere pri konsumnih društvih.

Za negotovimi nameni.

Slovaški spisala L. Podjavorinska.

»Jaz sem bila nekoliko mlajša, kakor si sedaj ti, ko sva se zaročila. On je že poprej često zahajal k nam. Moja mati je tudi bila vdova, toda nam se je dobro godilo. Janko me je rad imel — tako rad, da ni mogel živeti brez mene. In gotovo bi bila srečno živela skupaj, ko bi jaz ne bila spoznala tvojega očeta. Prišli so v našo vas — Bog znaj od kod — komedijanti in on ž njimi. Še sedaj ne vem, kako je prišel k njim! Komedijanti so prebili pri nas teden dni in v tem času sva se spoznala. To pa je bila moja in Jankova nesreča. Jaz sem bila vedno vesela, živa, a Janko tih, malobeseden, in tako se često nisva strinjala. Mikula je bil takšen, kakoršnega sem si predočevala v domišljiji: vesel, šaljiv, brhak, ljubeč ples in zabave. Komaj sem ga zagledala, takoj se mi je zazdelo, da Janka nimam več tako rada in da ga tudi v resnici nisem resno ljubila. Priznala sem materi, če me bo silila ž njim v zakon, da zbežim z Mikulom in komedijanti. Revica se je razjokala, Janko je obupaval, toda pomagati si niso mogli. Komedijanti so odšli, Mikula je ostal pri nas in čez tri tedne smo praznovali svatbo. Janko je izginil... Ko smo šli od poroke, srečali smo ljudi, ki so ga nesli; našli so ga utopljenega v reki Vahu... In njegova mati me je takrat preklela, naj bi ne imela miru ne jaz ne moji otroci; kajti le jaz sem bila kriva njegove smrti, jaz sem mu tako lahkomisljeno vzela življenje, jaz jo pripravila ob jedino podporo v starosti. In njena kletev se je izpolnila, kajti s to težo na vesti nisem mogla biti nikdar srečna! Mati je umrla, ljudje so me sovražili, in mož mi ni dal poprej miru, dokler nisem privolila v to življenje. Ko

smo v svetu, koprní mi srcé po domačiji, ko sem pa le par dnij tu, pa si zopet želim proč, ker mi te besede ne prestando šumé v ušesih.

Mikulova si je zakrila lice z rokama ter začela krčevito jokati. Zuzka jo je objela ter se stiskala k nji. Sedaj sta se razumeli ter se prvič v življenju vkupno razjokali. Dolgo ste tako sedeli ter se objemali; naposled je Zuzka skoro nasilno položila mater na ležišče, sama pa je znovič sedla na prag ter premišljevala materine besede in kletev, ki jih je po materinem mnenju preganjala. »Kdo vé«, mislila si je po dolgem premišljevanju, »ali bi res mogle imeti materine besede tak učinek! To je prišlo bržkone le od tega, ker zahajamo v svet, — saj tudi drugi takó ravnajo. In oče, ko se je še kot samec temu privadil, ne more se temu sedaj lahko odvaditi...«

To jo je pomirilo. Sklenila je roki in zroča kvišku k zatemnelemu nebu, jela moliti. Bila je tiha, vlažna majnikova noč, — naokrog tišina, samo spodaj ob cesti se je oglasilo časih glasnejše žuborenje potočka. Na nebu se je le tu pa tam bliščala kaka zvezda. Mikula je trdo spal, močno hropeč, a njegova žena se je sedaj pa sedaj obračala na ležišču in slabo zastokala. V vasi je nočni čuvaj oglašal jednajsto, zatezajoč svoj tresoč, zamolkli glas. Tam nekje, ne predaleč, se je ozval šum in preširen smeh, in kmalu na to je začula odmeve bližajočih se korakov. Zuzka je zadrževala sapo — spoznala je, da so mladenci, ki so se vračali z vasovanja. Slutila je, da se v šali približajo tudi k njihovi koči. In res, tiho šepetaje in smeja se dospelo je več postav pod okna. Zuzka je vstala, priložila kazalec desne roke k ustom — v temi se je ozval presunljiv žvižg, in v tem trenutku je skočilo nekaj grozno velikega in črnega s stropa ter planilo med radovedneže. Ti, na smrt prestrašeni, zbežali so na vse strani, za njimi pa se je oglasil smeh iz Zuzkinega grla. Mikula je planil pokoncu, ali takoj se je zopet pomiril, ko mu je hči vse pojasnila. Veliki, črni pes se ji jame dobrikati. »Tako, Pozor«, šepetala je, božajoča ga prijazno po dolgi dlaki, »sedaj lahko greš spat!« Pes, kakor bi razumel, je skočil na voziček in od tam na nizki strop ter se vlegel v slamo.

»Revna mamica!«, šepetala je Zuzka, ko je legala na slamo poleg starišev ter si zavijala glavo v plahto. (Dalje prih.)

Politični pregled.

Položaj. Zdaj bo menda vendar že konec negotovosti našega notranjepolitičnega položaja. Vlada se je odločila, da izda za Češko in za Moravsko jezikoven zakon na podlagi § 14., ako se Čehi temu uprejo, v katerem slučaju bi vlada seveda morala najbrž odstopiti. S Čehi se zdaj pogaja finančni minister dr. Kaizl. Od izida pogajanj je odvisno vse.

Deželni zbori. Izmej vseh deželnih zborov obujata največjo pozornost češki in štajerski. V češkem so bile viharne, deloma proti vladi naperjene razprave o raznih vprašanjih, štajerski dež. zbor pa se zaletava v vlado z uprav nečuveno strastjo, katera kaže, da je Štajerska pravo središče tistega revolucionarnega gibanja, katero našo državo pretresa.

Ogerska. V ogerskem drž. zboru razpravljajo zdaj o varstvu volilne svobode. Mej drugimi je bila sprejeta tudi določba, da se z ječo kaznuje tisti duhovnik, ki z lece ali iz spovednice agitira, ali ki grozi volilcem s peklom ali da jih v smrtni uri ne previdi itd. Na ogerskem velja to za zlorabo vere. Kaj bi kranjski duhovniki rekli, če bi ne smeli več tako agitirati. Srečna Ogerska!

Italija. Ministerstvo je odstopilo, ker je zbornica izrekla proti temu, da bi Italija zasedla nekatere kitajske pristane.

Dopisi.

S kmetov 25. aprila. — Na kmetih smemo poleg fajmoštrov, njihovih kuharic, kapelanov in učiteljev tudi mi mežnarji včasih katero reči, seveda to pa le v skrajni sili, n. pr. ob volitvah. In ako se nam kdaj posreči, da ustrežemo gospodu fajmoštru, smemo tudi za en dan od doma. Meni je bila te dni ta sreča mila, porabil sem zatoraj redko priliko ter jo mahnem v Ljubljano, seveda peš, ker o železnici pri nas še ni govora. Ko sem vse odpravil, šel sem v gostilno k Ferlincu, kamor naš gosp. fajmošter tudi rad hodijo. Na mizi ugledam »Slovenski Narod.« — Gospod fajmošter sicer pravijo, da tega lista noben človek ne bere, ker pa me ne vidijo in zvedeli tudi ne bodo, hočem se prepričati, ako res tako pregrešno piše. — A kako sem bil presenečen, ko berem dopis, ki je bil našemu kraju in razmeram primeren. Prebral sem še drugo vsebino, na kateri nisem našel nič pregrešnega. Vračujoč se proti domu, rojil mi je po glavi dopis z dežele. Tedaj ne samo »gospudje«, ampak tudi drugi lahko pišejo v liste.

Poprimi se, morda bode tudi tvoje sprejeto — sem si rekel. Korajža velja! Kupiti grem v prodajalno najfinejšega papirja, na katerega hočem napisati po svoji skromni moči nekaj, kar ne bode zanimalo samo moje tovariše, ampak tudi druge.

Najprvo Vas, gospod urednik prosim, da imate z mojim pismom malo potrpljenja, saj veste, da mežnarji še nimamo tistih »črnih šol«, kakor gg. fajmoštri in kapelani. Poslušajte, kaj vse se pri nas godi. Kaj ne, stara navada je, da moramo svoje predpostavljene spoštovati in ubogati. A pri nas vsaj v farovžu je vse drugače. Trije »gospudje« so, toda vsak svojo »žvrgoli« in vsak si hoče nekaj lavorik pridobiti, bodisi na ta ali oni način. Gospod fajmošter pravijo: »Jaz sem fajmošter in ob enem gospodar cele fare, mene morajo farani vbogati in denarje v farovž nositi« itd. Gospod ta-mal kapelan, ta je v »glasbo-donečo« zaljubljen, včasih gre tudi malo na »jago«, a pri temu se mu pripeti, da dvocevko doma pozabi. Ali g. ta-velk kaplan ta, ta. Z gosp. fajmoštrom se nič kaj dobro ne gledata, ker g. kapelan je hujši od gosp. fajmoštra, posebno odkar je »Hotelier« ter nam toči pristno tirolsko vino — a — mi pijemo pa petijot. S tem pa še ni zadovoljen, ampak ustanoviti nam hoče tudi »konzulno društvo«, tako sem zadnjič slišal, ko sem bil pri »mami« na maselje vina, ker odkar tam kapelan z velikim zvonom zvoni, smem tudi jaz kot mežnar z malim zvoniti.

Tacega »gospuda« še ne pomnim v naši fari, kakor je ta gospod škore, zvita

buča, pa še premalo. Gospod kapelan je mislil v svoj tabor izvabiti prve liberalce, s katerimi bi skupno udaril po »Mihačevih«. Ali veste kaj, gosp. urednik? Kar je Vaših so trdi in previdni. Delajo trezno in pametno, zaradi tega se je kapelanu ta načrt izjalovil.

Naš gosp. kapelan pa se tega ni prav nič vstrašil, ampak zavihtel je meč in kam je mahnil kaj mislite — gospod urednik, kam? — Na posojilnico! — Ali joj, joj »kasa« je železna, zatoraj vrže meč od sebe, smukne v talar in krene jo k »mami« na »kofé-rencu«. Hitro se je bojda zbrala četvorka okoli okrogle mize in kapelan napravi imenitno pridigo. Sklenili so, posojilnico prepeljati nazaj k »mami«. Voz in konje dajo »mama«, naložili jo bodejo, Krofe, Smrekolj et Co., jaz (kapelan) bodem imel v rokah vajete, in šlo bode kakor strela. Živio! — Izvrstno! »Kofé-rencu« dol in pili so na zdravje novemu načelniku (Krofe) in odboru posojilničnemu. Gospod kapelan pa ni pozabil prositi za moralno podporo »konzulnemu društvu«, kar pa ostane strogo tajno.

Prišel je dan občnega zbora, in naš gospod kapelan dene na glavo takozvani »politiško-agitatorsko-coprnski klobuk«, da ga potem nihče ne vidi. Hajd proti posojilnici. Gospod kapelan je ostal tam brez skrbi. Videl ga ni nihče, ker je imel tisti »politiško-agitatorsko-coprnski klobuk« na glavi. Sedaj na delo Krofe, Smrekolj et Co. se lotita. Toda že pri prvem poskusu obupata. »Kasa« je »pretežka«, ne moreta jo niti premakniti, kako neki naložiti. Kaj storiti? Naj pridejo vsi, kar je naših. Kje ste, strele božje? — Umaknili so se strahopetneži.

Poraženi zapustili so »kaso«, katera itak ni veliko vredna (za kapelana, Krofe Smrekolj et Co.) umisliti si hočejo drugo, načrt je baje gotov, naročiti pa jo hočejo v »kropenskih fužinah«.

Kakšna bode ta »kasa«, ki bode »konzulno društvo« podpirala, hočem Vam gospod urednik pisati, seveda ako želite in Vam ni že to, kar Vam danes pišem, odveč. Vas pozdravljam!

Lipe Zabukov,
nazadnjaški mežnar in klerikalni agitator.

Domače in razne novice.

Ljubljanske občinske volitve so se vršile minuli teden. Klerikalci so postavili svoje kandidate za vse tri razrede in bili zmage tako gotovi, da so že pili na medvedovo kožo. Nemci so upali, da pri tem boju morda vtihotapijo nekaj svojih ljudij v občinski zastop. A zmotili so se tako klerikalci kakor Nemci. Napredna narodna stranka je zmagala v vseh treh razredih z veliko večino. Klerikalci so bili popolnoma pobiti in tulijo zdaj, kakor lačni volkovi. Ljubljana je vsemu svetu jasno pokazala, da je in hoče ostati napredna in slovenska in da se nikdar ne ukloni pod klerikalni podplat.

Knezoškof dr. Jeglič se je za časa ljubljanskih volitev osebno podal v agitacijo proti narodni stranki. Po naših mislih mora škof biti dušni pastir vseh Kranjcev in mora zato stati nad strankami. Našemu škofu pa se zdi potrebno, da je strankar, on torej neče biti škof vseh Kranjcev. Škof, ki je strankar, pa ne more od tistih, proti katerem vodi boj, zahtevati ne lju-

bezni ne udanosti, in lahko se mu tudi zgodi, da izgubi pri njih spoštovanje. Mi resnično obžalujemo, da je škof zapustil svoje stališče nad strankami, a ker je to storil, naj sam sebi pripiše posledice tega svojega, morda nepremišljenega, vsekakor pa nerodnega koraka.

Klerikalno nasilstvo. Kakšni kruti zatiralci so nekateri duhovniki, se je pokazalo pri občinskih volitvah ljubljanskih. Z narodno stranko je glasoval tudi uslužbenec »Katoliške bukvarne« g. Bahovec. Dasi se mož sicer nikdar ne vtika v politiko, so mu duhovniki pri tej bukvarni takoj kruh požrli. Mož ni storil drugega, kakor da je pri volitvah po svojem prepričanju volil, kar je njegova, po državnih zakonih zagotovljena pravica. Ali klerikalci ne trpé nobenega prepričanja, nego ubijejo vsacega, kdor jim slepo ne sledi. Fej, trikrat fej!

Poslanca dra. Žitnika častna zadeva. Častno razsodišče, v katero je vsaka v deželnem zboru zastopana stranka poslala po dva zastopnika, da preiščejo znano zadevo dra. Žitnika, je izid svoje preiskave sporočilo vsem trem klubom z naslednjim pismom: »Za presojo častne afere gosp. poslanca dra. Ignacija Žitnika izvoljeni odsek sicer priznava, da je g. dr. Žitnik v X. deželnozborski seji dne 15. februvarja 1898. govoril v veliki razburjenosti, a se po vršenih poizvedbah vendar ni mogel prepričati, da si g. dr. Žitnik pri takrat pod častno besedo oddani izjavi ni bil v svesti, da se je g. poslanec dr. Ivan Tavčar čutil žaljenega po notici v »Slovencu« z dne 11. februvarja 1898., katero je, kakor sam priznava, pisal gosp. dr. Žitnik. V Ljubljani, dne 14. aprila 1899.« Žitnik pa vzlic temu ni odložil mandat in klerikalna stranka ga drži. Fej!

Shod primorskih deželnih poslancev. Pred kratkim so se sešli vsi slovenski in hrvaški poslanci goriški, istrski in tržaški, na katerem so se dogovorili, da bodo odslej postopali popolnoma skupno. Izvolili so poseben odbor, kateri določi njih skupne zahteve in korake, katere jim je storiti. Za zdaj so slovenski in hrvaški poslanci izstopili iz vseh treh deželnih zborov na Primorskem.

Nemška nestrpnost. V štajerskem deželnem zboru je dr. Rozina predlagal, naj se v Ljutomeru ustanovi vinarska šola s slovenskim učnim jezikom. Dež. zbor je sklenil, da mora na tej šoli biti nemščina učni jezik, dasi je šola namenjena izključno slovenskim kmetom, kateri nemškega jezika niso zmožni.

Istrski deželni zbor in slovenski in hrvaški poslanci. Deželni glavar istrski, Campitelli, je hrvaške in slovenske poslance, ki se ne udeležujejo sej deželne zbornice, pismeno pozval, naj pridejo v zbornico. Poslanci dotičnih laških pisem niso hoteli sprejeti, pač pa so sporočili deželnemu glavarju, da ne sprejmejo od deželnozborskega predsedstva nobenega spisa, ki ni pisan v hrvaškem ali slovenskem jeziku. Deželni glavar je potem vse te poslance brzojavno pozval, naj pridejo v zbornico, a poslanci tudi teh brzojavk niso sprejeli, ker so bile pisane v italijanskem jeziku.

Zahteve goriških Slovencev. Poslanec dr. Gregorčič je kot načelnik kluba slovenskih poslancev, dne 17. aprila pisal

dež. glavarju dr. pl. Pajerju pismo, v katerem naglašja, da ne iščejo le premirja z italijanskimi poslanci, temveč trajnega miru. Slovenci zahtevajo stvari, katere Italijani že imajo, ali katere lahko dobé, ne da bi Slovenci ugovarjali. Sklepi dež. zbora naj se delajo v sporazumljenju obeh strank, pri volitvah v odseke naj se ozira enakomerno na obe stranki; zagotovi naj se popolna enakopravnost obeh jezikov v zboru, v odseku dež. uradih in zavodih; okr. šol. zalogi naj se podpirajo iz deželne zaklada z 80%, plače učiteljev naj se zvišajo. Druge zahteve se tičejo cest, uravnave vodâ, brezobrestnih posojil in nakupa delnic za vipavsko železnico v znesku 100.000 gld. To so zahteve, ki so povsem opravilene.

Karol Pleško †. Dne 23. m. m. je ob 1/25 uri popoldne po kratki bolezni za kapjo umrl v Ljubljani g. Karol Pleško, c. kr. sodni nadsvetnik v pok., jeden najbolj čislanih in spoštovanih slovenskih sodnikov.

Državna podpora. Poljedelsko ministerstvo je dovolilo za tri leta v podporo gospodinjiski dekliski šoli vsakoletnih 1000 gold., in deželnemu odboru 150 gold. za razširjenje dež. trtnice.

Važna razsodba. Upravno sodišče je včeraj razsodilo, da deželne komisije za odmero pridobitnega davka ne smejo zvišati postavk, ki so jih določile davčne komisije.

Konsumni društvi v Železnikih in v Trnovem. Polit. oblast je zaprla pivnici konsumnih društev v Železnikih in v Trnovem. Ti pivnici sta bili navadni gostilni, kjer se je točilo vsakemu, kdor je prišel, in kateri sta se od drugih gostiln razločevali samo po tem, da so v njih zbrani katoličani najraje mej božjo službo prepevali in razgrajali. Trnovski kaplan Rudolf je bil o tej priliki obsojen na 25 gld. globe.

Kranjsko društvo za varstvo živalij se snuje v Ljubljani. To društvo namerava vse živali hrez izjeme varovati vsakterega trpinčenja in nekoristnega pobijanja, domače živali nepotrebne mučenja pri zaklanju, nadalje bolne živalij porabe za delo ter prevelikega navora in pridrževanja neogibnih potrebščin, potem pospeševati lepo ravnanje z živalmi. Vsak blagomislec človek in prijatelj živalij gotovo iskreno pozdravi to prekornostno društvo in je bo podpiral.

Hauptmann obsojen. Očetovsko ljubljani kapelan Peter Hauptmann v Starem trgu pri Ložu, je obsojen radi častikraje na 50 gld., oziroma na deset dni zapora. Njegov zagovornik dr. Šušteršič jo je že pred koncem obravnave odkuril!

Rudolf še enkrat obsojen. Pri ljubljanskem deželnem sodišču se je vršila 3. t. m. vzklicna obravnava proti trnovskemu kaplanu Rudolfu. Kakor znano je bil Rudolf v prvi instanci radi žaljenja občespoštovanega gosp. Urbančiča in prestopka zakona o zborovanju obsojen na globo 150 gld., oziroma 30 dnij zapora. Rudolf se je proti tej sodbi pritožil, a opravil ni ničesar. Deželno sodišče je obsojbo potrdilo v polnem obsegu, in Rudolf bo moral plačati globo in stroške. Zajedno z Rudolfom so bili obsojeni kurat v Harijah Janez Pfeifer in Rudolfova pristaša Fran Šircelj in Jožef Benigar vsak na globo 5 gld.

Občinska volitev na Slapu pri Vipavi. Županom je izvoljen Alojzij Fer-

jančič, brat državnega poslanca ter podpredsednika drž. zbora, dr. Andreja Ferjančiča. Svetovalcema sta izvoljena, Anton Gvardijančič, grajščinski oskrbnik ter Matvez Trbižan, posestnik, oba iz Slapa.

Tržaški škof v Rimu. Vsled neprestanih pritožb tržaških Lahov proti škofu Šterku je bil slednji poklican v Rim. Neposredni povod temu pozivu je dala spomenica tržaškega municipija, a tisti dan, ko je škof Šterk odpotoval, odposlal je municipij še drugo spomenico v Rim. Zdaj poročata »Pol. Cor.« in »Obzor«, da se je škof v Rimu popolnoma opravičil.

Nove šole. V šolskem okraju Krško bodo sezidali te-le nove šole: Na Raki se napravi štirirazrednica, v Št. Jerneju trirazrednica, pri Sv. Križu trirazrednica, v Vel. Podlogu in v Vrhpolju pa dvorazrednici. V litijem šolskem okraju se sezida v Polšniku jednorazrednica, v Zagorju se razširi trirazrednica v štirirazrednico, v Žalini pa jednorazrednica v dvorazrednico.

Nov železniški projekt. Železniško ministerstvo je Štefanu pl. Daubachyju v Zagrebu dalo dovoljenje, da sme izvršiti tehnična pripravljala dela za zgradbo železnice od Kamnika do Rečice na progi Celje - Velenje. Dovoljenje je veljavno jedno leto.

Še vedno — litijska praksa!? Novomeško okrajno glavarstvo pošilja slovenskim strankam tudi 1899. l. samonemška razsodila o vojaški taksi, dočim okr. glavarstvo kočevsko slovenskim strankam slovenske uroča. Gosp. okrajni glavar pl. Vesteneck naj blagovoli takim »kozlom« podrejenega mu uradništva narediti konec, že vé — kako . . .

Razdelitev pazinske občine. V zadnjem zasedanju istrskega dež. zbora sprejeti zakon, s katerim se je pazinska občina razdelila na štiri manjše občine, tako da bi eventualno Lahi dobili mesto v roke, ni zadobil najvišje sankcije.

Nagrade za rešitev življenja je priznala deželna vlada 14letnemu kočarjevemu sinu Jan. Strempfelnu iz Laniš, in sicer v znesku 20 gold., ker je junaško rešil svojo mater Marijo iz ognja.

Premovanje konj se vrši letos v septembru, in sicer v naslednjih okrajih: 1. v Lescah, 2. v Kranju, 4. v Kamniku, 5. na Vrhniki, 7. v Ribnici, 25. v Trebnjem in 16. v Št. Jerneju.

Vlak povozil jelena. Iz Šmartna pri Kranju, 17. aprila. Tovorni vlak, ki je preteklo soboto zvečer prišel v Ljubljano, je malo pred postajo »Kranj«, pod Gaštejem, povozil jelena. Odkod je ta nenavadna žival prišla? Najbrže iz Notranjske, kjer jih je, kakor je bilo brati lansko leto, v Planini knezu Windischgraetzu ušlo 14 iz zverinjaka. V gozdih za Savo so se ta teden videla dva (jelena in košuto), — tudi v Besnici je baje jeden.

Napad radi dedščine. Mej posestnikom Antonom Gole v Vel. Kalu in njegovim sinom Janezom, je bil že dlje časa prepir radi neke dedščine. Dne 10. m. m. pa je sin v pijanosti hotel planiti po očetu, kar pa se mu ni posrečilo, ker je napad preprečil njegov brat Anton. To je podvrženega brata napotilo, da je prijel za sekiró in zadal Antonu 10 cm globoko rano na ramo ter potem pobegnil v Ameriko.

Shod vinogradnikov. Iz Novega mesta nam dohaja vest, da se snidejo dolenski vinogradniki v pričetku me-

seca maja v Novem mestu, kjer se bodo posvetovali in sklepali o vprašanju, kako prodajanju petijota v okom priti, ter vinsko kupčijo povzdigniti.

Samomor. Kulturni inženier v Ljubljani, Edvard Pour, se je v Celovcu ustrelil. Pokojnik, poštenjak in jako delaven mož, ni imel sreče v življenju in so ga brezdvomno materialne skrbi pognale v smrt. — V Podgori na Goriškem se je ustrelil v poslopiju orožniške postaje mlad, komaj 25 let star orožnik-korporal. Krogla mu je šla skozi vrat ter predrila glavo v zadnjem delu. Ustrelil se je baje radi tega, ker ni mogel avanzirati. Pokopali so ga po navadnem cerkvenem obredu. — Dne 22. m. m. ob 9. uri zvečer je izpil 25letni težak Janez Oražen iz Kamnika, v Trstu strupeno tekočino in je čez kako uro potem v bolnišnici umrl.

Požigalec v Goričah pri Postojni že ima oblast v svojih rokah. Uprav grozno pa je, da je ta požigalec — 13letna deklica, Terezija Klanšek. Ta je služila pri nekem posestniku v Goričah. Ko je ta pogorel, popustila je službo in prišla domov v Šmihel k svojim ubožnim starišem. Dne 14. aprila sta imenovano Klanšek opazili dve sosedu, da se nekaj mudi in potika po Šmihelu, in sicer na cesti ob slamnati strehi posestnika Tomaža Tominec. Ženski sta iz radovednosti stopili blizu. Zapazivši ju je Klanšek zbežala. Ženski pa sta blizu nizke strehe zapazili kakih 50 žveplenk. Sosedje so takoj poklicali orožnika. Ta je izpraševal Klanšek na lici mesta in potem jo je vzel seboj v Goriče. In tu je priznala deklica, da je res petkrat zažgala z žveplenkami. Kakor smo poročali, je bil ogenj trikrat zaduščen, tri hiše, oziroma poslopja so pa pogorela popolnoma.

Prememba posestva. Iz Sevnice se nam poroča, da sta grajščaka gg. Fran Bren in Matija Hočev var kupila lepo veleposestvo dr. Kautschitscha v Sevnici z vsem, kakor leži in stoji in sicer za ceno blizu 70.000 gld.

Mlad tat. Martin Zorman, 10 let star, zidarjev sin, iz Ješovca v okraju Čakovec, priklatil se je v Ljubljano in je ukradel neki delavki srebrno uro.

Detomor. Žužemberškemu sodišču so izročili 33letno Terezijo Kužnik, katere mož je že sedem let v Ameriki. Terezija Kužnik je mati treh otrok in je obdolžena detomora.

Tele s 6 nogami. Na trgu v Gorici je kupil neki posestnik iz Idrije pri Bači kravo s teletom, katero ima 6 nog. 4 noge stoje kakor navadno, 2 pa ima tele zgoraj na prvem delu života, in 1 izmed teh dveh je večja, kakor druga. Tele je zdravo in čvrsto, kakor druga normalno zraščena teleta. To tele je pripeljal na trg kmetovalec Franc Šorli iz Podmelške fare.

Ubil se je 70letni Jož. Dremelj iz Selna, občina Gradišče, v vinogradu svojega sina. Spodtaknil se je, zvalil se po hribu navzdol ter padel preko neke skale, tako, da se je ubil.

Požari. 10. aprila ponoči je nastal pod streho hiše Iv. Bolke v Poženku pri Kranju ogenj, ki je upepelil vžlic požrtvovalnim gasilcem iz Cerkljan hišo in gospodarska poslopja. Škode je za 1000 gld., zavarovan je bil pogorelec le za 700 gld. — 11. aprila je nastal v Vedrengu pri Črnomlju v kleti Pavla Laknerja ogenj, ki je uničil klet, poleg stoječi hlev in 1000 korakov oddaljeno klet Ivana Laknerja.

Škode je za 1300 gld. — 12. aprila sta v Zg. Lokvici Matija Govednik in njegov sin razstreljala skale v vinogradu, pri tem je odskočila vžigalna vrstica na hišo Jož. Muca, tako da je nastal požar, ki je upepelil Mucovo hišo in hišo sosedinje Težak. Škode je za 2200 gld. Zavarovana sta bila pogorelca samo po 450 gld.

26 dni brez hrane. V Slov. Bistrici je nedavno tega 19letna dekla Neža Sturm, ki je služila pri gostilničarju Mihaelu Gasteigerju, zginila iz hiše svojega gospodarja, ne da bi jo bili mogli najti, dasi so za njo skrbno poizvedovali. Šele 27 dni pozneje so našli dekle skrito pod senom na podu istega gospodarja. Deklica je še živela, toda bila je strašno shujšana vsled glada in mraza; tudi njeni nogi sta bili popolnoma zmrznjeni. Dosedaj se še ne ve, čemu je zginila deklica, in ista tudi sedaj še ni hotela povedati, kaj jo je tiralo k temu osodepolnemu koraku.

Umor. Nedavno tega so našli 60letnega Jožefa Dobravca iz Jesenja blizu Brnka ubitega. Umora sumnega so zaprli 16letnega A. Prašnikarja iz Jesenja ter ga izročili okrajnemu sodišču v Litiji. Tu je fant povedal, da je ubil Dobravca s kolom njegov oče Jernej, in sicer zato, ker je sumil, da mu je Dobravec pred leti zažgal kozolec. Zaprli so na to še očeta. Menda sta ubila starca oče in sin.

Utonila. V Bohinjski Savi so našli truplo 48letne beračice M. Žen iz Črešnjavice. Beračica je rada pila ter je padla z brvi v Savo.

V aprilu zmrznil je štiridesetletni hlapec Fr. Kompoš v Eberndorfu, doma iz Bistrice pri Pliberku. Po noči je pijan obležal v jarku in zmrznil.

Tatovi. V noči na 19. aprila so neznan tatovi vlomili skozi okno v prodajalnico g. Antona Butina iz Banjaloke št. 2, kateremu so odnesli okoli 500 gld. denarja, 6 hlebcev belega kruha, 1 kolobar tobaka, 6 kg. slanine, nekaj kilogramov kave, 5 prstanov in 1 uro. Za druge male stvari se ne ve natanko. Denar so odnesli v gozd s predalcem vred, ki so ga potem na mestu pustili. Bili so baje cigani, ki se vedno klatijo po kočevskem okraju.

Nesreče. Dne 9. m. m. je hotel Fr. Jonke iz Kočevja izstreliti staro puško, ki pa se razletel in strelca nevarno rani. — Dne 16. m. m. po noči je čuvaj Janez Zdovec pri Planini na tiru našel Andreja Kovača iz Grahovega z zlomljeno nogo. Ranjenca so prepeljali v ljubljansko bolnico. — V Podrecah pri Št. Vidu je 18letni Anton Košenina padel z odra pri župni cerkvi in se ubil.

Napad pri sodišču. Pred kratkim je neki Lah iz Buzeta izgubil pravdo proti nekemu kmetu. Lah in dotični kmet sta se dolgo pričkala na hodniku sodnega poslopja. Naposled je Lah vzel velik nož in je svojega nasprotnika zabodel. Napadovalec so takoj zaprli.

Mrtvega so našli dne 25. m. m. Fr. Korbarja, posestnika v Zg. Kašlu. Dne 5. aprila je bil padel v Ljubljano. Pokopali so ga pri D. M. v Polju.

Dvojen samomor na tržaškem pokopališču. Dne 5. m. m. popoldne se je dogodil na tržaškem pokopališču dvojen samomor. Neki čevljar Peter Lorenzutti se je na pokopališču zastrupil z jedno svojih ljubimk, zapustivši drugo ljubimko z dvema otrokoma.

Zveza beračev. V Filadelfiji se je združila velika množica beračev, katera je sklenila nasprotovati mejsebojni konkurenci. Ta zveza je razdelila mesto v več delov, in v vsakem delu mesta sme prosjačiti gotovo število beračev. Vsak člen mora plačati v društveno blagajno na leto neki prispevek; in ako katerega izmed njih redarstvo radi beračenja zapre, plača društvena blagajna zanj določeno kazen. Ako kateri beračev noče pristopiti k društvu, prenapolnijo členu društva njegov okraj, da ima tako velikansko konkurenco. Če pa še to ne pomaga, se nekateri berači lepó oblečejo ter ga kakor meščani pri redarstvu radi beračenja zatožijo.

20 neveljavnih zakonov je sklenil od Velike noči l. 1898. do sedaj župan mesteca Poelitz na Pomeranskem. Pomotoma je namreč kar prevzel tudi sklepanje zakonov, ne da bi ga bila nadzorovalna oblast v to poverilo. Sedaj je vseh 20 zakonov, katere je on sklenil, neveljavnih. — Ako sta se morda v tem času mož in žena drug drugega že naveličala, se brez vsakih zadržkov lahko ločita in postaneta zopet — fant in dekle.

Na smrt obsojena nevesta. 21letna Roza Komlassy je v Oseku umorila staro ženo Ano Olajoš ter jo zakopalo na dvorišču. Potem je pobrala vse imetje umorjenke ter dala celo njeno pohištvo prepekljati v Mohač, kjer je živel njen ženin. V trenutku, ko je hotela iti — mirtinim vencem v laseh in beli obleki nedolžnosti — k poroki, so jo zaprli. Pri porotni obravnavi v Oseku je izpovedala, da jo je hotela Olajoš zapeljati v nenravno življenje, da ji ni dala ničesar jesti, a se sama poleg nje mastila z najboljšimi jedili. Baje je Olajoš dekleta končno upijnila ter jo izročila onečaščenju. Komlassy se je maščevala in jo ubila. Porotniki so morilko obsodili na smrt na višalih.

Pobegnil je s svojo — mačeho. Sin nekega veleposestnika v Berlinu je pobegnil s tretjo soprogo svojega očeta, 70 letnega starčka. Soproga ima 26 let. Policija je sicer zalotila zaljubljeni parček, toda izpustila ga je zopet. »Zapeljana« ženska čaka sedaj v hiši svoje sestre na ločitev od očeta svojega ljubimca.

Zanimiv samomorski kandidat. V Črnovcih se je hotel s strihninom zastrupiti neki mož, ki se je zval Dolinski ter je dejal, da je bogoslovec. V bolnici pa je priznal, da se piše Stanislav Bodnar, ter da se je lani s ponarejeno pobotnico pri vojaki polastil 10.000 gld. Špan denarjem je potoval po Ameriki, Španiji, Italiji in Rusiji, kjer se je vanj zaljubila neka uplivna dama, ki mu je dobila dobro mesto. Ko pa je denar potrošil in je ljubezen lepe dame usahnila, se je peljal v Črnovce, kjer se je hotel zastrupiti. Bodnar je bil podčastnik, zato pride pred vojaško sodišče.

Loterijske srečke.

Gradeo , 29. aprila.	6, 65, 84, 90, 63.
Lino , 22. aprila.	45, 49, 57, 81, 79.
Brno , 3. maja.	1, 18, 53, 34, 2.
Dunaj , 29. aprila.	33, 79, 78, 1, 3.
Trst , 22. aprila.	14, 3, 83, 41, 71.
Praga , 26. aprila.	53, 3, 58, 89, 82.

Tržne cene v Ljubljani

5. maja 1899.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, 100 kg	9	50	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež,	8	20	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	7	20	Jajce, jedno . . .	—	02
Oves, „	6	50	Mleko, liter . . .	—	07
Ajda, „	8	80	Goveje meso kgr.	—	60
Proso, „	8	80	Telečje „	—	65
Koruza, „	5	50	Svinjsko „	—	75
Krompir, „	2	50	Koštrunovo „	—	40
Leča, hktl.	12	—	Piščanec . . .	—	60
Grah, „	9	—	Golob . . .	—	18
Fižol „	12	—	Seno, 100 kilo . .	—	—
Maslo, kgr.	1	05	Slama, „	—	—
Mast, „	—	75	Drva trda, klfr. . .	—	650
Špeh svež, „	—	66	„ mehka, „	—	460

Dobiva se povsod!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, ki vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: **Iv. Jebečnu** v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel št. 20

ali pa

Anton Rebek

Kolodvorske ulice šte. 29 v Ljubljani.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilsarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Posojilnica za Bled in okolico

registr. zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

in plačuje rentni davek sama.

Vizitnice

priporoča

„Narodna tiskarna v Ljubljani.“

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke

zarezane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitiga železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!

(672—4)

KATHREINER-

**Kneippova
sladna kava.**

Stara mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najprijubljenjša kavina pijača v stotisočero rodovinah.